

A tantárgy kódja	KAT1B06
A tantárgy megnevezése (magyarul)	Politikai és igazgatási kultúra
A tantárgy megnevezése (idegen nyelven)	Political and Administrative Culture
A tantárgyfelelős intézet/tanszék neve	Állam- és Társadalomelméleti Intézet, Államelméleti és Politikatudományi Tanszék
Tantárgyfelelős neve	Dr. Pál Gábor
Oktató(k) neve	Dr. Pál Gábor

Kreditérték	2
A tanórák száma (előadás+gyakorlat)	30 (15x2) elmélet
Az oktatás nyelve	magyar
Előtanulmányi kötelezettségek	Általános politológia

Meghirdetési gyakorisága	Tavaszi félév
A tantárgy szakmai tartalma	A közszolgálati szakemberek munkájának sikerességét nagyban elősegítik azok az ismeretek, amelyek a közélet és a közszolgálat „kulturális” közegével kapcsolatosak. A politikai és igazgatási szféra működését meghatározó értékrendre és normavilágra, szokásokra és mentalitásra vonatkozó strukturált tudás fontos, már-már nélkülözhetetlen előfeltétele az állami szervezetrendszerben való eredményes feladatellátásnak, tájékozódásnak és problémamegoldásnak. A tantárgy segítségével a hallgatók rendszerezett ismeretekhez jutnak a közélet és a közszolgálat „kultúrájával” kapcsolatban, mind (elméleti) általánosságban, mind nemzetközi kitekintésben illetve összehasonlító perspektívában, mind kifejezetten a hazai viszonyokra fókuszálva.
Kompetenciák leírása	A kurzusra jelentkező, és azt elvégző hallgatók elsajátítják a „kultúra” fogalmának reflektált, társadalomtudományi megalapozottságú használatát, megismerik a „politikai kultúra” és az „igazgatási kultúra” fogalomkörét, valamint a két területtel kapcsolatos legfontosabb elméleti megközelítéseket, tipológiákat, modelleket, és kutatási eredményeket. Képesé válnak a szervezeti működést átható, ám alapvetően a tágabb társadalmi környezet viszonyaiban gyökerező kulturális dimenziók (hatalmi távolság, bizonytalanságkerülés, maskulinitás/feminitás, individualizmus/kollektívizmus, rövid távú vagy hosszú távú gondolkodás) értelmezésére, azonosítására, továbbá azok következményeinek és jelentőségének felmérésére. Elsajátítják a politikai kultúra leírására és tipizálására szolgáló legfontosabb elemzési kategóriákat (helyi-alattvalói-résztevői, heterogén-homogén stb.), valamint a közigazgatás, az állami adminisztráció szervezetrendszerének jellegzetes „kultúráit” besoroló elméleti fogalmakat (pl. hierarchikus-csoportjellegű-fejlesztő-rationális).
	1) Bevezetés. A kultúra fogalma. A „kultúra” mint a társadalomtudomány elemzési kategóriája 2) A kultúra társadalomtudományi megközelítései és modelljei I. (Jéghegy-modell, Hagyma-modell) 3) A kultúra társadalomtudományi megközelítései és modelljei II. (Rendszer-alrendszer logika, Kerék-modell)

<p>Tantárgyi tematika heti bontásban</p>	<p>4) A politikai kultúra fogalma, kutatása és klasszikus elmélete (Almond-Verba) 5) A politikai kultúra típusai és tipológiái 6) Politikai kultúra Európában és az Egyesült Államokban 7) Politikai kultúra az Európán (és az Észak-atlanti térségen) kívüli világban 8) Politikai kultúra Magyarországon I. (történelmi örökség, értékrend, attitűdök, normák, szokások) 9) Politikai kultúra Magyarországon II. (főbb dimenziók: intézmények iránti bizalom, jogkövetés, politikai aktivitás, az államhoz és a politikai közösségekhez való viszony, szubjektív állampolgári kompetencia,) 10) Az igazgatási kultúra fogalma, kutatása, tudományos megközelítései (Jann, Hajnal) 11) Az igazgatási kultúra mint a nemzeti kultúra leképeződése a közszolgálatban (Hall, Hofstede) 12) Az igazgatási kultúra mint a politikai kultúra egyik aspektusa 13) Az igazgatási kultúra mint a közszolgálat személyi állományának értékrendje 14) Az igazgatási kultúra mint az adott ország közszolgálatára jellemző szervezeti kultúra (Hofstede, Trompenaars, Quinn) 15) Igazgatási kultúra Magyarországon és a világban</p>
<p>Az aláírás megadásának feltételei</p>	<p>A féléves tanulmányi időszak elfogadásának illetve az aláírás megadásának feltétele a tanórákon való rendszeres és aktív részvétel. A félév során legfeljebb 3 hiányzás lehetséges, aki ezt túllépi, az adott óra anyagából írásbeli beszámolót köteles tenni az aláírásért.</p>
<p>Az értékelés módszere, vizsgakövetelmények</p>	<p>A számonkérés írásbeli vizsgával (zárthelyi esszé megírásával) történik a félév végén, a teljesítmény értékeléseként pedig ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A vizsgakövetelmény az előadások anyagának, valamint a kötelező irodalom vonatkozó részeinek elsajátítása.</p>
	<p>Kötelező irodalom: Hofstede, Geert – Hofstede, Gert Jan (2008): <i>Kultúrák és szervezetek. Az elme szoftvere</i>. Átdolgozott és bővített második kiadás. Pécs: VHE Kft. ISBN: 9789630658973. Körösnéyi András (2007): <i>Történelmi örökség. A politikai kultúra</i>. In Körösnéyi András – Török Gábor – Tóth Csaba: <i>A magyar politikai rendszer</i>. Átdolgozott kiadás. Budapest: Osiris. ISBN: 9789633899632. Hajnal György (2006): <i>Kultúra és teljesítmény a közigazgatásban, Vezetéstudomány</i> 37:4 pp. 2-9.</p>

<p>Szakirodalom</p>	<p>Ajánlott irodalom: Almond, Gabriel A. - Verba, Sidney (1997): Állampolgári kultúra. Bevezetés a politikai kultúrába. (Ford. Kismezei György) Szociológiai Figyelő, 1-2.sz. 17-52. Elérhető: http://www.c3.hu/~szf/Szofi97/Sz97-03/Sz97-03-Area-3.htm Almond, Gabriel A. et al. (2006): Összehasonlító politológia. Budapest: Osiris. Hajnal György (2004): Igazgatási kultúra és New Public Management reformok egy összehasonlító esettanulmány tükrében. Doktori értekezés. (Digitálisan archiválva) Kende Péter (1994): Politikai kultúra, civil társadalom, elit. In Gyurgyák János (szerk.): Mi a politika? Bevezetés a politika világába. Budapest: Századvég. 233-261. Klotz Péter (2012): Közszolgálati értékek és integritás – kérdőíves felmérés a közszolgálatban dolgozók körében. Új Magyar Közigazgatás, 2. sz., június. 70-80. Körösenyi András (1997): Politikai kultúra Magyarországon. In Szociológiai Figyelő, 1-2.sz. Elérhető: http://www.c3.hu/~szf/Szofi97/Sz97-03/Sz97-03-Area-3.htm Simon János (2004): A politikai kultúra színeképei. Budapest: Századvég. Szabó Ildikó – Örkény Antal (1998): Tizenévesek állampolgári kultúrája. Budapest: Minoritás Alapítvány. Szabó Miklós (1989): Politikai kultúra Magyarországon 1896-1986. Budapest: Atlantisz.</p>
<p>Az oktató(k) elérhetősége</p>	<p>Személyesen: Hétfő 10.30-11.30</p>